

‘Je bent er niet met het overdragen van bevoegdheden’

De overdracht van bestuurlijke verantwoordelijkheden is geen wondermiddel om de herinrichting van gebieden sneller en soepeler te laten verlopen. Dat blijkt uit een proef in Enschede.

Met de komst van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) zijn verantwoordelijkheden en geld voor de inrichting van het landelijk gebied overgeheveld van rijk naar provincies. Het huidige regeerakkoord gaat uit van verdere decentralisatie van het ILG en natuurbeleid naar provincies.

In Enschede, dat twee grote herinrichtingsprojecten heeft net buiten de stad, is geprobeerd of het beleid voor het landelijk gebied niet nog verder gedecentraliseerd kon worden van provincie naar gemeente. De gedachte was dat zo meer samenhang in projecten en meer draagvlak onder bewoners en gebruikers zou ontstaan, en het proces sneller zou verlopen. De gemeente wilde ook graag meer zeggenschap over wat er in haar buitengebied gebeurt.

In de pilot nam Enschede anderhalf jaar verantwoordelijkheden over van de provincie Overijssel voor de inrichting van haar buitengebied. Onderzoekers van Alterra, onderdeel van Wageningen UR, evalueerden dit experiment, waar ook waterschap Regge en Dinkel en Dienst Landelijk Gebied (DLG) bij betrokken waren. De provincie droeg niet alle bevoegdheden over in de pilot. Het was een combinatie van decentralisatie en anders samenwerken. De provincie wilde belangrijke touwtjes in handen houden en zal dat ook willen blijven houden, verwacht Froukje Boonstra, onderzoeker bij Alterra.

Positief gevolg van het experiment is dat de gemeente en DLG beter zijn gaan samenwerken in de herinrichtingsgebieden, en dat meer gemeenteambtenaren weten wat er in hun buitengebied speelt. De gemeente heeft wel ontdekt dat regie vooral wat toevoegt in de beginfase, niet bij de uitvoering en afronding. ‘Voor Enschede was de relatie van het buitengebied met de stad belangrijk. Maar

in de uitvoeringsfase ligt al veel vast. Was de gemeente in het begin een sterkere partij geweest, dan had de herinrichting er anders uitgezien’, denkt Boonstra.

Van meer draagvlak en versnelling is het niet gekomen. Boonstra: ‘Herinrichtingen duren lang omdat ze complex zijn.’ Er zijn bijvoorbeeld veel grondeigenaren bij betrokken met allemaal eigen ideeën. In Enschede waren dat naast boeren ook stedelingen met paardenweitjes en de gemeente zelf die grond had gekocht voor stadsuitbreiding.

Voor meer samenhang, draagvlak en snelheid zijn dus naast veranderingen in bevoegdheden ook veranderingen nodig in wetten, regelingen, afspraken, gewoonten en overtuigingen – wat al gauw jaren kost.

Informatie:	Alterra-rapport 2125
Contact:	froukje.boonstra@wur.nl
	0317 - 48 51 31